

Mgr. Dagmar Guhryová

BÁSNIČKOVÝ SLABIKÁŘ

Motivační říkanky

k ŽIVÉ ABECEDĚ a ke SLABIKÁŘI

FRAUS

BÁSNIČKOVÝ SLABIKÁŘ

**Motivační říkanky
k Živé abecedě
a ke Slabikáři**

Autor: Mgr. Dagmar Guhryová

Odborné konzultace: PaedDr. Lenka Březinová

Ilustrace: Dana Raunerová; Andrea Součková;
Lukáš Urbánek

Autoři a zdroje fotografií: Archiv Nakladatelství Fraus; Karel Brož;
Shutterstock / © fotosutra.com, 2010;
Shutterstock / Colin Edwards Photography,
Anatolij Meshkov; Adam Middleton;
Pressmaster, pixel, Steshkin Yevgeniy, 2013

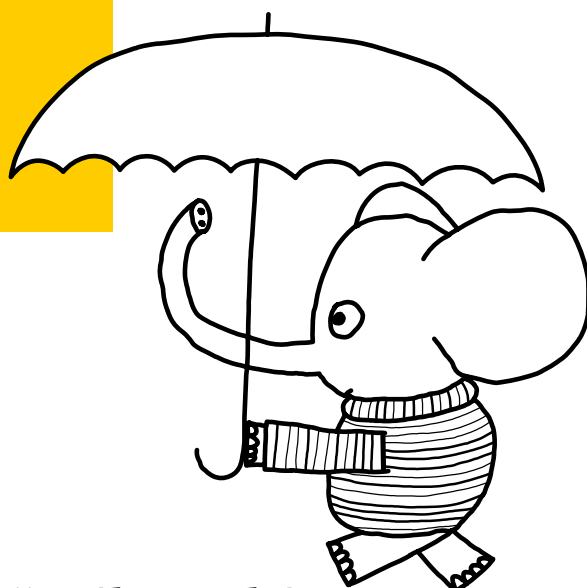
Redaktorka: Mgr. Jana Tomšíková

Grafická úprava a sazba: Alena Kubešová

Redaktorka obrazové části: Dagmar Metlická

Copyright: © Nakladatelství Fraus, Plzeň 2013

S

S S

Chudák slůně stále smrká,
slzy v očích, smutně mrká.
Strašnou rýmu dostalo,
celé noci nespalo.

Osel z města přiklusal,
aspirin slůněti dal.
„To jsi hodný, osle, díky,
žeš přines i kapesníky.“

sa sa

se se

si si

sy sy

so so

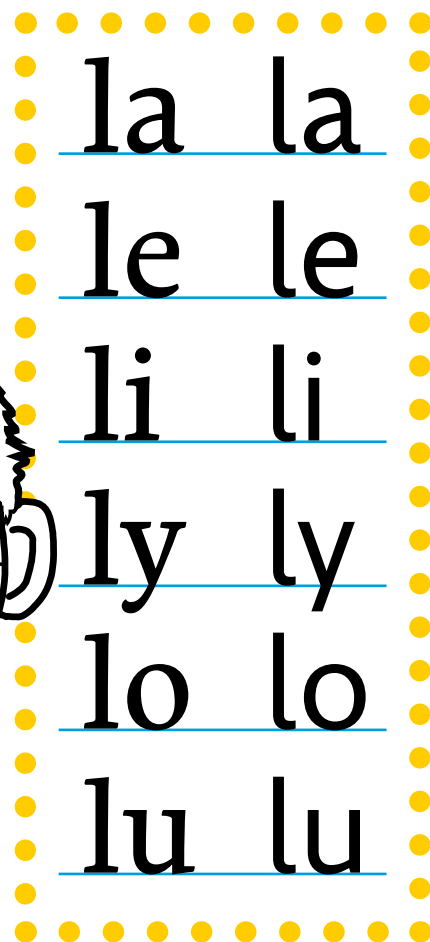
su su

Orel letí k mláďatům,
lovil dlouho mimo dům.

K úlu zase letí včela,
aby včelkám pověděla,
kde našla nejlepší pyl,
na které to louce byl.

Také Láďa někam letí.
Kam? Do školy, milé děti.

M

M M m

Mrak se mračí, k mráčkům mumlá:
 „Slimák si tu bonbon cumlá,
 mravenec jí omáčku,
 motýl si vzal žvýkačku,
 smrk si váže modrou mašli,
 myš má sirup proti kašli.
 Mraky, to je jasná věc,
 tohleto je blázinec.“

ma ma

me me

mi mi

my my

mo mo

mu mu

Pročpak **P**avla tolik pláče?
 Ušpinila **p**unčocháče.
Perem dopis právě **p**sala,
 inkoustem se **p**okapala.

Také **P**epík tomu dal,
 lepidlem se upatlal.
 Sebe, **p**enál, **p**olici,
psa, **p**odlahu, čepici.

pa pa

pe pe

pi pi

py py

po po

pu pu

A

Aa

Tonda se ptá: „Kamarádi,
co byste si dali rádi?
Co by rád papoušek ara?“
„Ananas, ořechy para.“
„A co ty chceš, anakondo?“
„Vagon vajec, masa, Tondo!“
Lachtanice Arabela
makrelu by ráda měla.
Jenom lamu Albínu
trápí, že má angínu.

lama

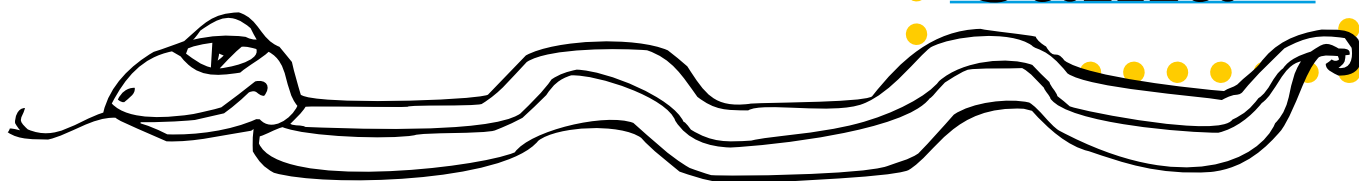
máma

mapa

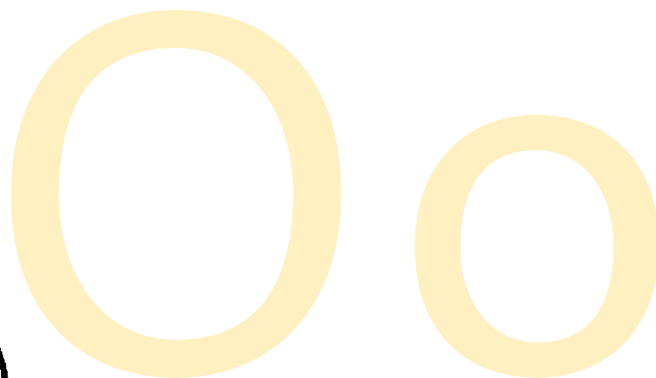
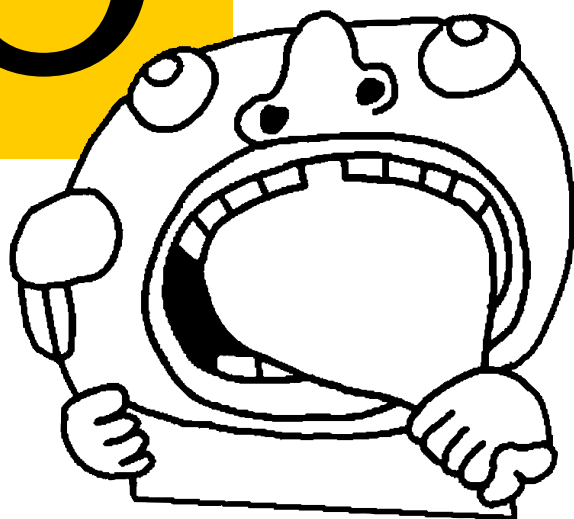
palma

salám

sama

O

laso

lom

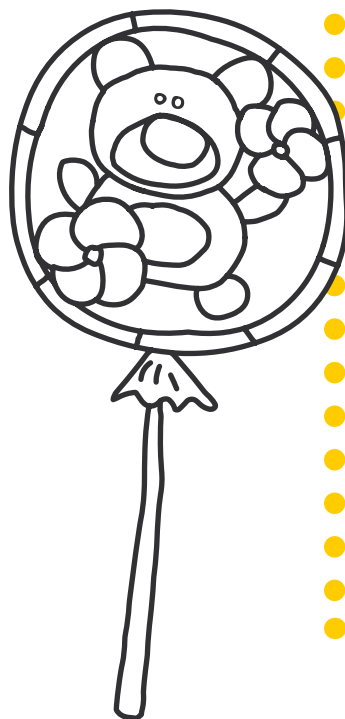
los

málo

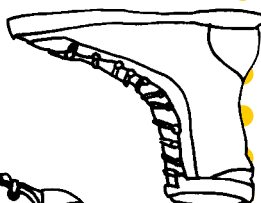
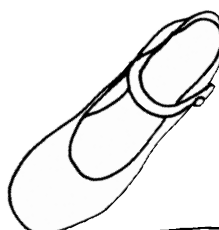
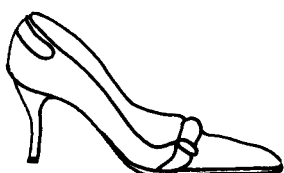
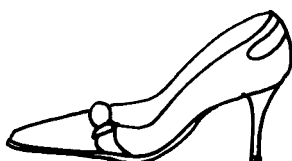
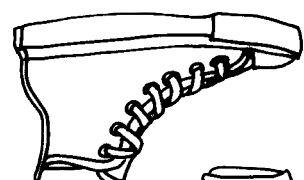
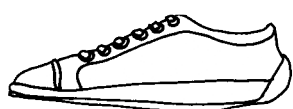
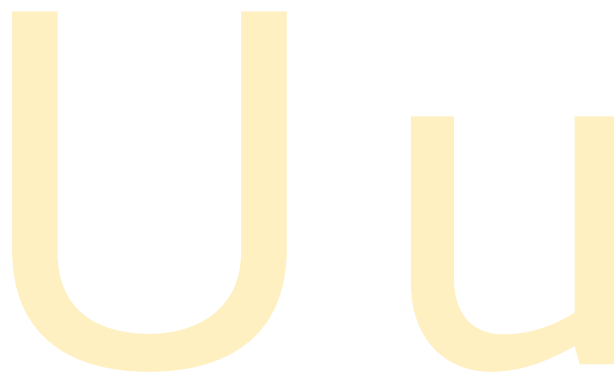
maso

máslo

Okurky a koláče,
maso rovnou z pekáče,
ořechy a rohlíky,
brambory i knedlíky
slupl v mžiku Otesánek,
na to vypil piva džbánek
a celý sud limonády,
sněd kamion čokolády.
Jako balon se ten kluk
nafoukl a potom puk.

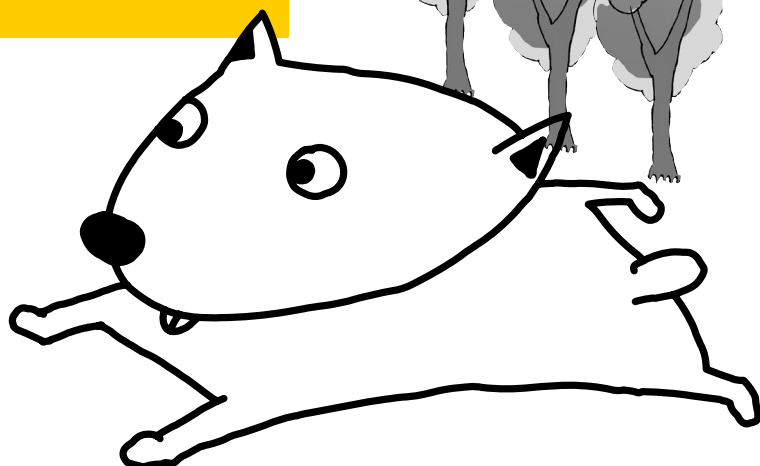
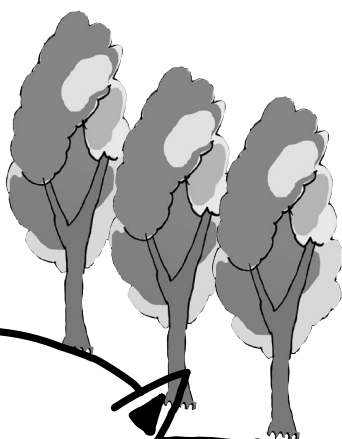

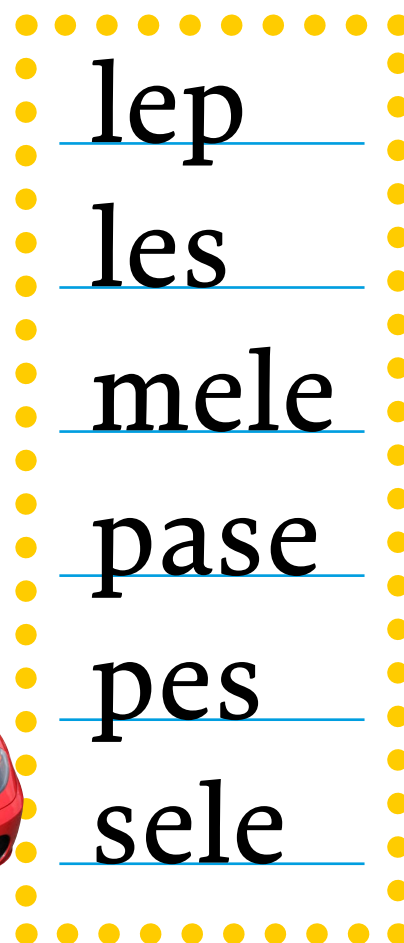
Na ulici u školy malý dudek zlostně dudá:
„Nebudu psát úkoly,
ve škole je velká nuda.“

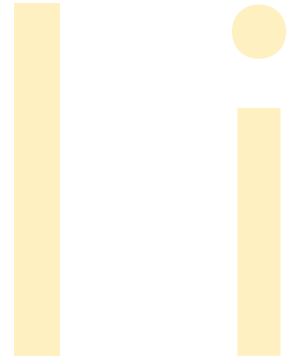
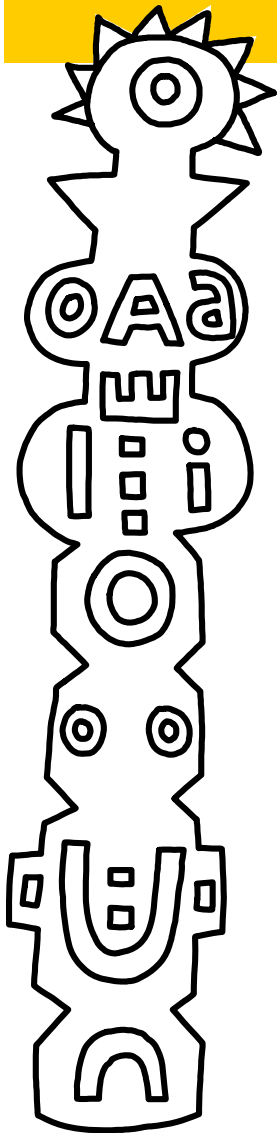
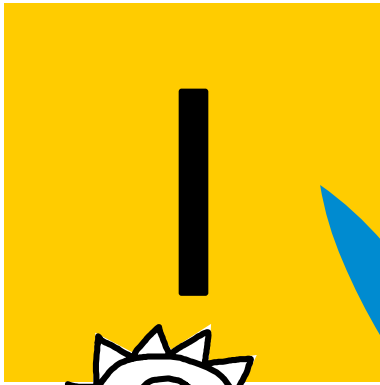
Kukačka naň kukne: „Kuku,
zbytečně tu trucuješ,
už ať vlezeš dovnitř, kluku,
a řádně se přezuješ!“

lup
lupa
pusa
sůl
úl

Od vesnice cestou k lesu
 jede lesník v mercedesu.
 Na sedadle setr leží,
 třese se a chlupy ježí.
 Ferrari či mercedes,
 všech se děsí tenhle pes.
 Nechce jezdit mercedesem,
 chce se pěšky toulat lesem.

Ivan, Ida, Alice
 honí všechny slepice.
 jejich peří musí mít,
 čelenky si ozdobit.
 Babi spráskne ruce: „Páni,
 děti, vy jste indiáni!
 Slitování nemáte,
 slípky jsou teď nahaté.“

lepil

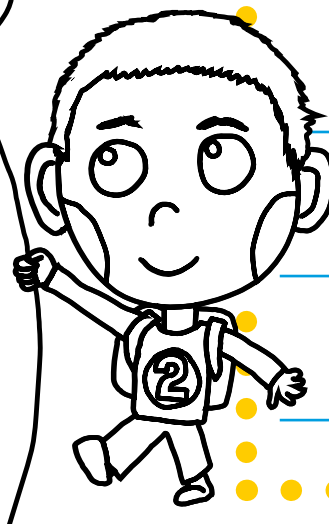
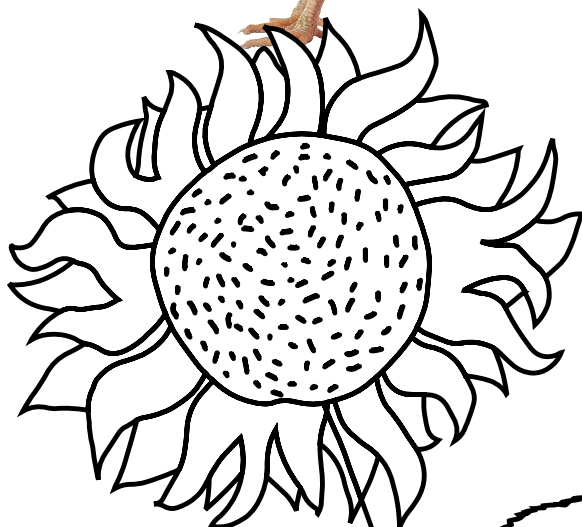
lípa

milá

mísa

polil

síla

mýdlo

myslel

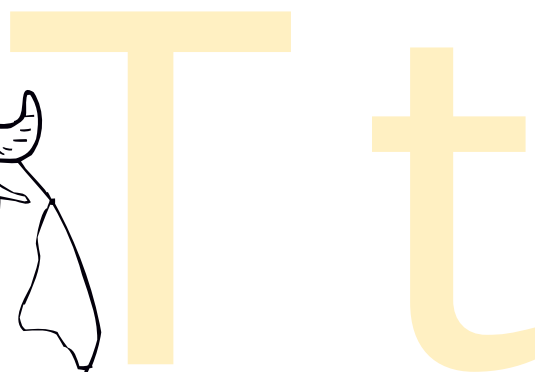
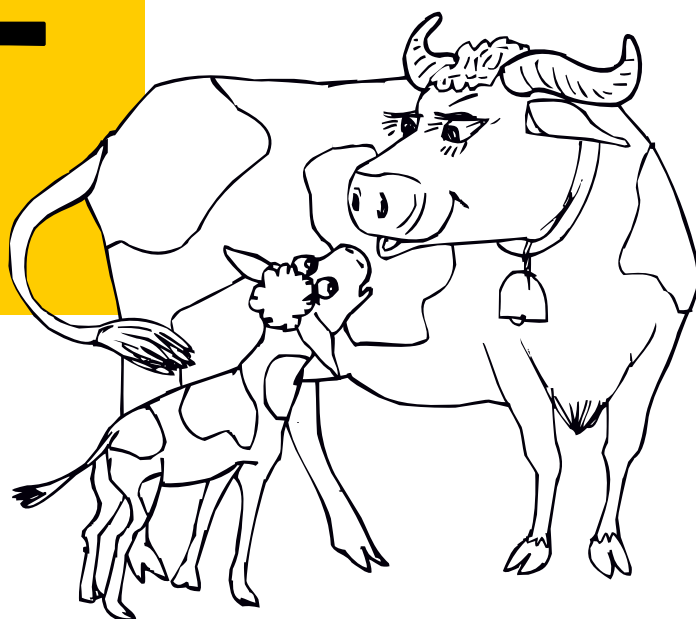
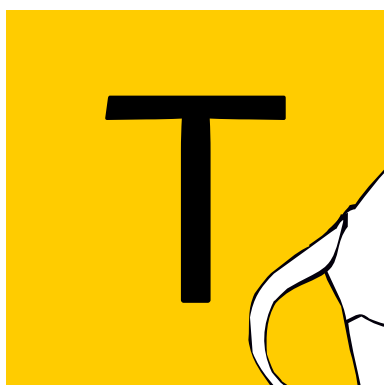
omyl

pyl

sypal

sysel

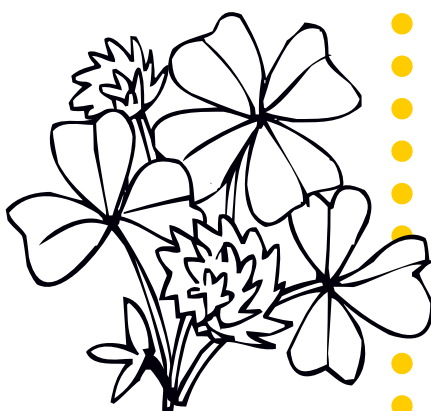
Kykyryký, slípky, vstávat!
Je čas lidem vejce dávat.
U kurníku chvíličku
máte nejdřív rozcvičku.
Bundy, tepláky a kecky
oblečte si rychle všecky.“

Výlet za Pepou

Tam na louce pod lesem
malé tele pase se.
Tele naší tety Eli
pochutná si na jeteli.

Pepa tleská: „Táto, hele,
kravička má milé tele.
Telátko se k mámě tulí,
mléko pije, očka kulí.“

létá

mete

pata

síto

sytý

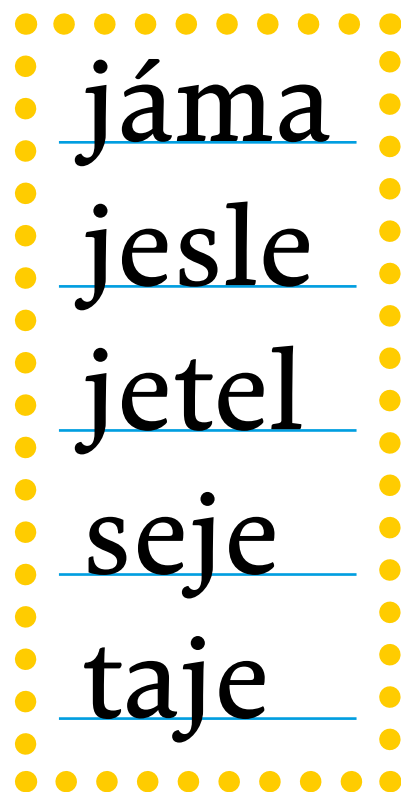
teta

Lien a její milí

Jéje, Lien, čím to jíš?
 Hůlkami, což nevidíš?
 Jak to děláš s bramborem?
 Ten jím, Jájo, příborem.

Jako Lien chci jíst nudle.
 Jak? No přece hůlkami!
 Jenže nudle na mne túúúdle
 a do klína padá mi.

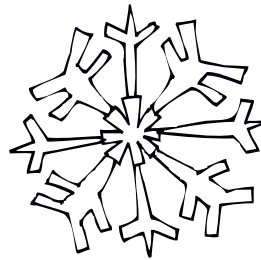
N

N n

Chystáme se na zimu

Krajina je samý sníh,
vezem' seno na saních,
zrní, sůl i starý chleba,
ptákům, zvěři je to třeba,
hrozný hlad už jistě mají,
něco na zub přivítají.

jelen

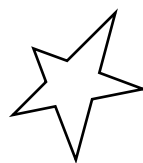
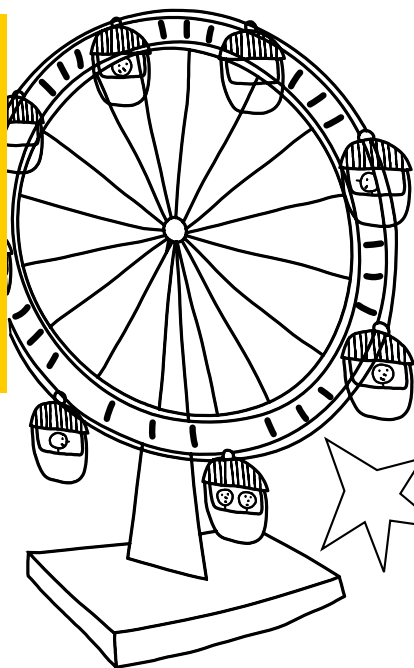
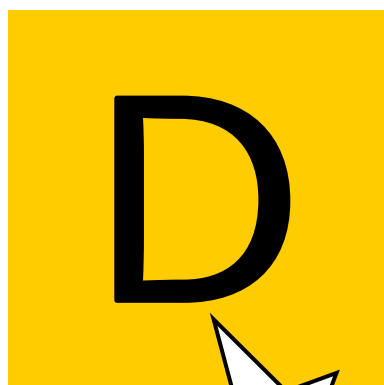
nápoj

nula

pán

pilný

sen

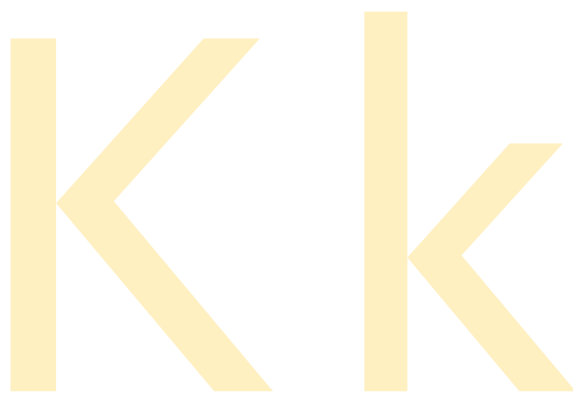
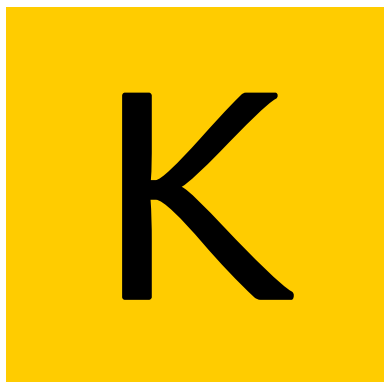
Dary a dárky

Dlouze **d**umá malý **E**da:
 „Copak mi **d**á **d**arem **d**ěda?
 Svoji **m**odrou **m**otorku,
 co **p**arkuje na **d**vorku?
 Ani **n**ápad! Víte **p**roč?
 Chtěl bych **d**ostat **k**olotoč.“

dar
jede
móda
půda
sud
tady

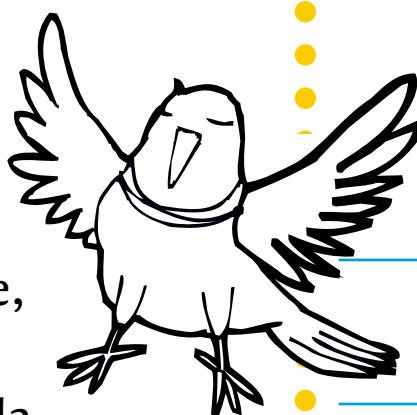

Komíny a půdy

Tam na půdě u komína
pět koťat má kočka Mína.
Těch pět kluků uličníků
šplhá vzhůru po žebříku.

Ke komínu vede lávka,
na té lávce sedí kavka.
Slávka vzhůru okem mrkne,
poleká se, až v ní hrkne:
„Doma, kavko, padáš z bidla.
Copak si chceš zlámat křídla?“

kolo

komín

kope

kosa

kotel

Noviny a novinky

Vánoce jsou za námi,
Věna brusle podá mi:
„Na rybníku je už led,
vyzkoušíme si je hned.“

Na bruslích si Věna sviští
po rybníku, po kluzišti:
„Evo, honem, chyt' mě přec,
bruslení je skvělá věc...“
Než dokončil Věna větu,
viděl Evy piruetu.

lev

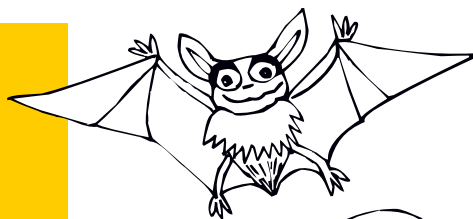
nový

vana

vata

veselý

vlna

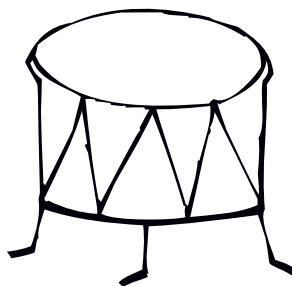

Rr

Karneval

Kocour drápy drásá struny,
bobr hraje na klavír,
pod taktovkou mrštné kuny
bubnům vládne netopýr.

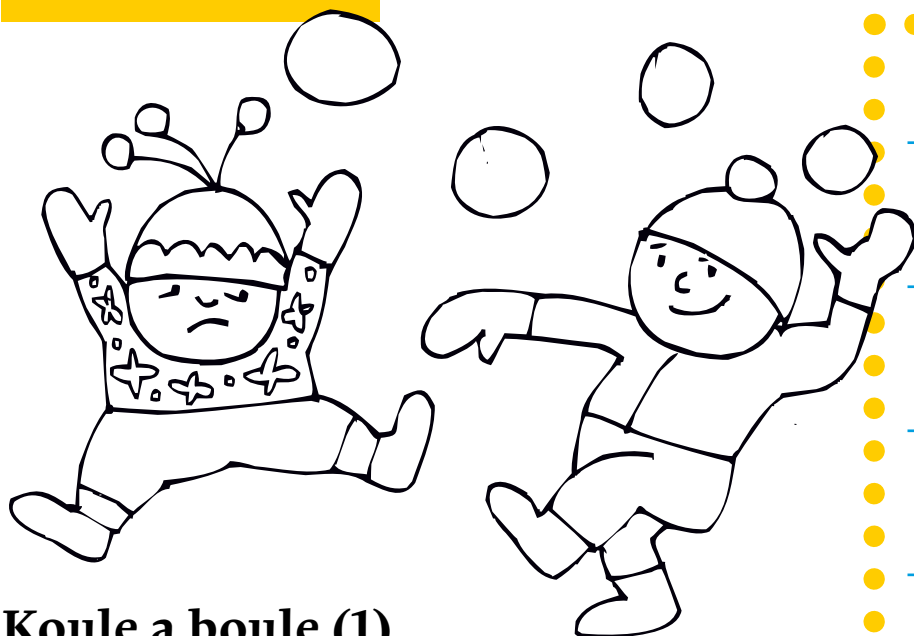
Na parketu krtek malý
trsá s tygrem nejvíce,
krůty k tanci s sebou vzaly
prostořeké opice.

jaro
můra
pára
ráda
rak
sýr

ou

Ou ou

Koule a boule (1)

Za boudou je koulovačka,
 koulují se Áda, Kačka:
 „Pozor, Kačko, házím kouli!“
 „Ouvej, Ádo, já mám bouli!
 Měls v té kouli hodně ledu.
 Už nehraju, domů jedu.“

kousek

koutek

kroupy

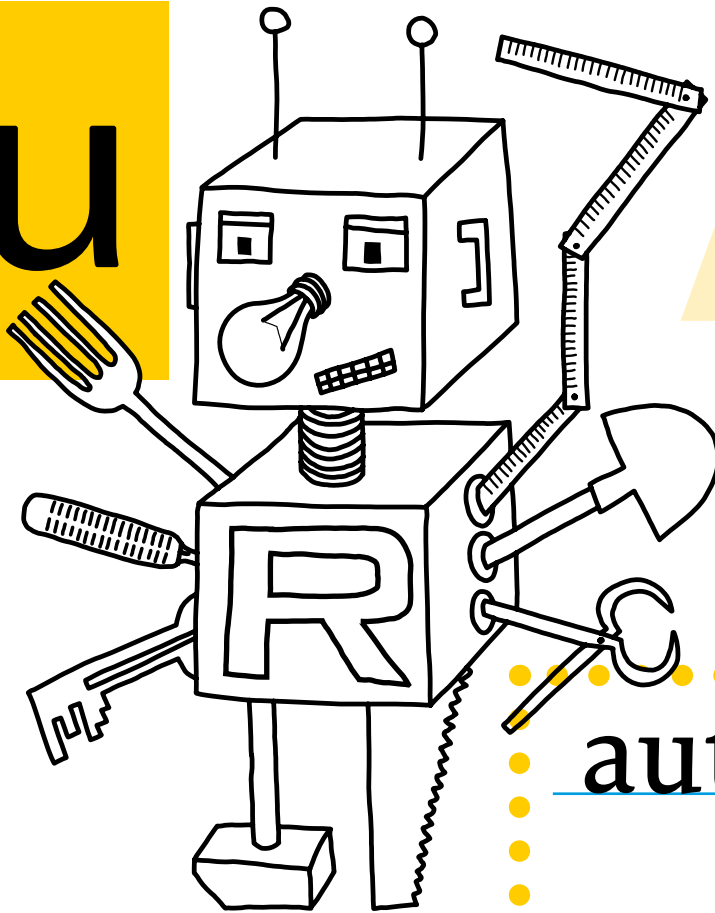
louka

mouka

proud

soused

au

Au
au

autodrom

audio

klaun

Laura

sauna

Koule a boule (2)

„Tati, já mám trochu hlad.
Není někde automat?“

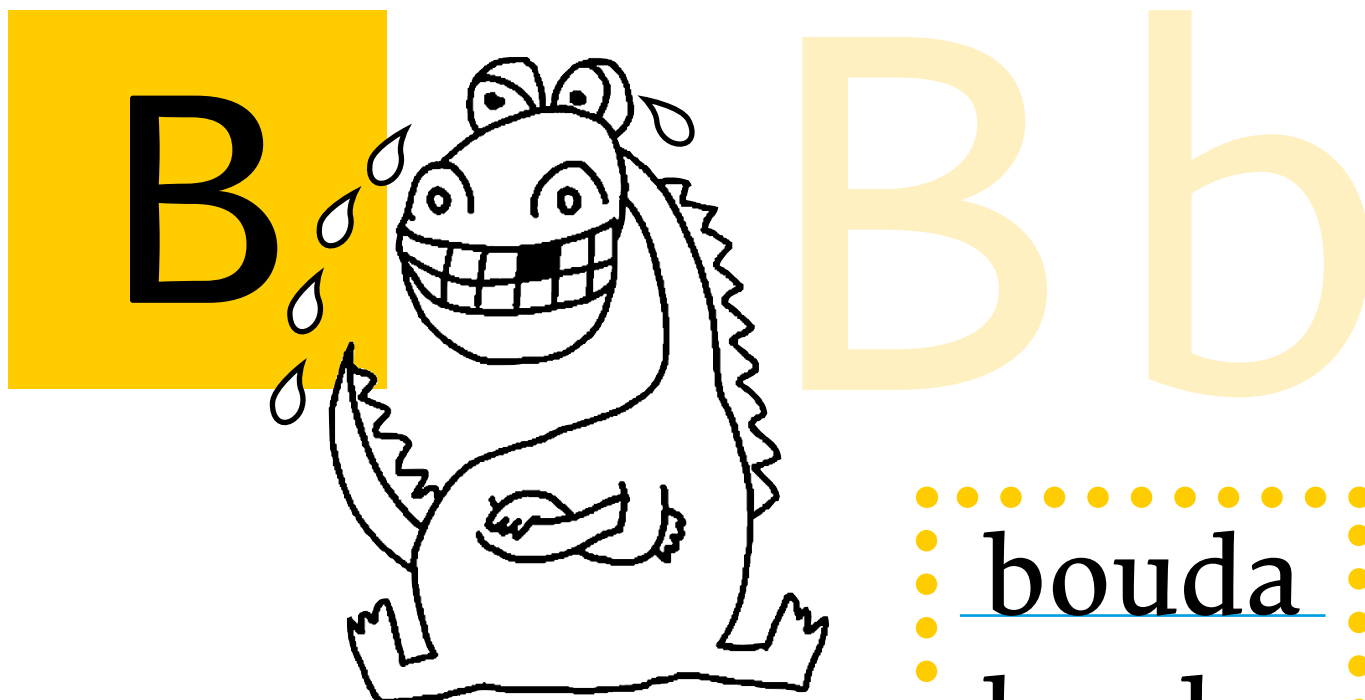
„V Kauflandu si něco kup,
ať jsi v autě na ten šup.
Šumava tak blízko není,
v chatě chci být do setmění.“

Kouzlo zimy

Zima je, do mrazu lezu,
 na sobě mám kombinézu,
 kulicha a palčáky
 a na nohou lyžáky.
 Beru lyže, k tomu hůlky,
 prý mám sjíždět z blízké hůrky.
 Nejsem blázen, šupy dupy,
 prchám zpátky do chalupy.

brzy
 drží
 mráz
 plaz
 zima
 zítra

Neobyčejný den

Zub mě bolí, **babičko!**
Bodejť by ne, holčičko.
 Zkazí se ti všechny, víš,
 když je dobře nečistíš.

To je **bolest**, **babi!** Rup,
 vylomila jsem si zub.
 To máš z té své neplechý –
 louskat zuby ořechy.

bouda

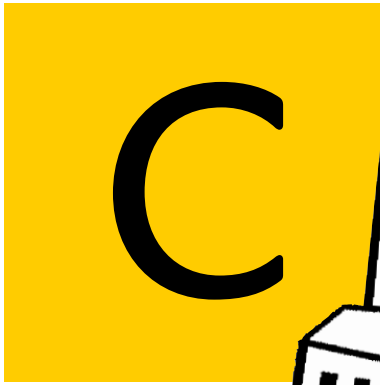
boule

drbat

krb

srub

vrba

cesta

klacek

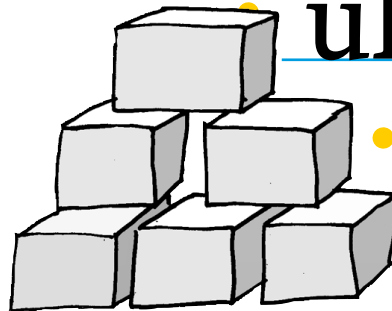
lavice

racek

ulice

Nová ulice

„Co to stavíš, Alice?“
 „Z kostek městské ulice,
 parky, cesty, nádraží,
 věžák – dvacet podlaží.
 Přilož, Venco, ruku k dílu,
 vybuduj si třeba vilu,
 postav celou vesnici...
 Kostky najdeš v krabici.“

 Č

 Č Č

 čelo

 čepice

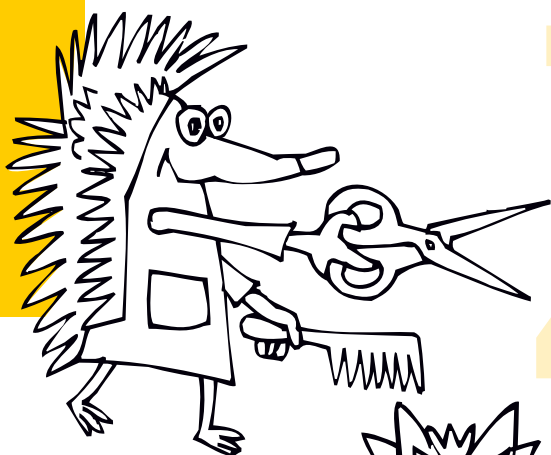

 česnek

 dráček

 sáček

Učíme se každý den (1)

Nosí smůlu černá kočka?
 Co znamená slovo čočka?
 Čím se živí bílí čápi?
 Proč opičku blechy trápí?
 Tím vším Čestmír tátu mučí,
 až mu z toho v uších hučí.

Učíme se každý den (2)

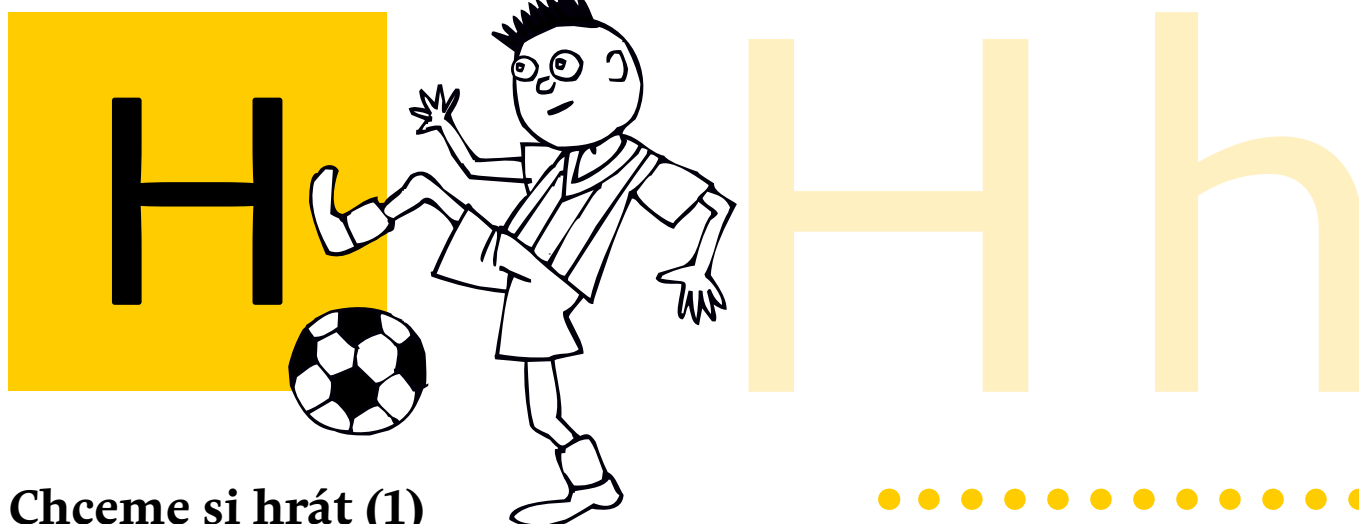
Ježek, ten dbá na úpravu,
gelem namaže si hlavu,
pro ježici Žofinu
naježí si ofinu.

„Vážně mi to děsně sluší,
ježím se i kolem uší.“

Žabí kluk má jméno Žak,
na žabí ples chystá frak,
s žabkou Žandou rád by žbluňkal,
v žabím sboru píseň kuňkal.

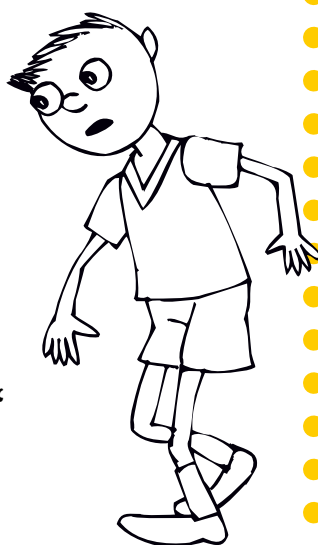

Chceme si hrát (1)

Hugo k hřišti uhání:

„Honzo, máme utkání!
Hrát budeme fotbal roku,
tebe stavím do útoku.“

„Ani nápad! To já radši
hrát chci hry na počítači.“

havran

houba

hrom

rohy

uhlí

Hrajeme si na divadlo:

„Pojď hrát také, teto Madlo!

Můžeš dělat hastrmana.

Nebo chceš být mořská panna?“

Teta Madla nechce hrát,

vstupné hodlá vybírat.

Ch

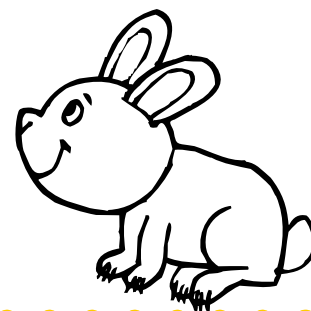
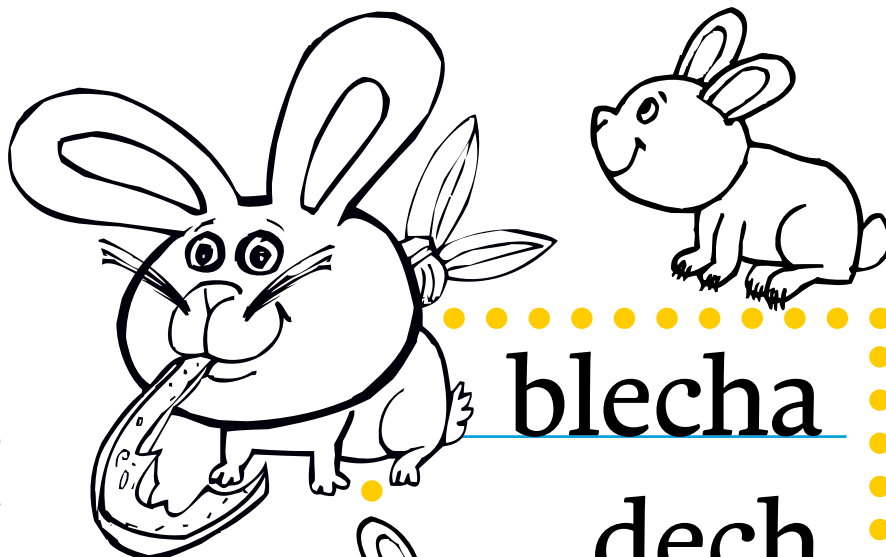
Ch ch

Chceme si hrát (2)

Chovatele Honzíka
trápí nemoc králíka.
Břicho bolí **chlupáče**,
ne**ch**ce jíst a neskáče.

Veterinář **Chudoba**
řek: „To není **chor**oba.
na pár dní dostane dietu,
po**chl**apí se, bude k světu.“

Chroustá **Ch**loupek tvrdou kůrku,
už jí **sch**roupal celou půlku.
I tu druhou **rych**le slup,
pořád musí brousit **chr**up.

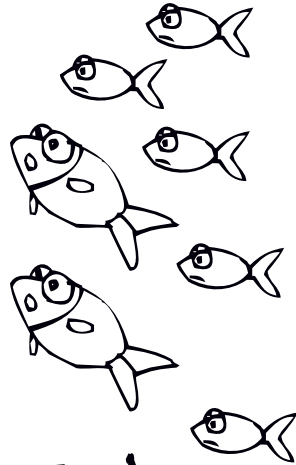
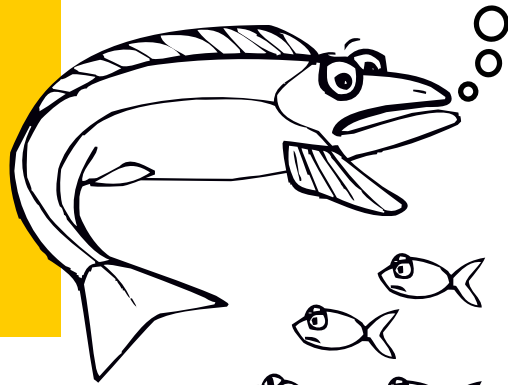
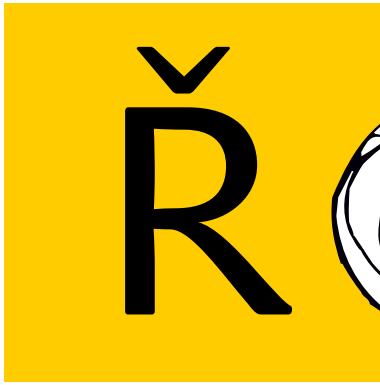
blecha

dech

chlup

kachna

moucha

Rybičky a rybáři (1)

V řece plave spousta mřenek,
na břehu je rybář Křenek,
sedí tu už od rána,
ulovit chce lipana
Marně čekáš, milý Křenku,
chytíš tady jen tu mřenku.

Štika říká houfu mřenek:
„Na břehu je rybář Křenek.
Prosím klid. Nač tolik křiku?
Mřenky nechce, chce jen štiku.

břehy

křída

řeč

řeka

třída

Rybičky a rybáři (2)

Štika tiše ševelí:

„Zůstanu dnes v posteli,
nechutná mi ani rybka,
leze na mě štičí chřipka,
šupiny mě strašně bolí,
tahle chřipka, ta mě skolí.“

hošík

košík

paštika

šídlo

šít

Jsem fotograf (1)

Hodná teta Gizela
skvělý guláš udělá.
Podle gusta strýčka Gusty
musí být pořádně hustý.

Máma v tašce z igelitu
nese jogurt pro svou Gitu.
Mlsná Gita zahuhlala:
„Něco z grilu bych si dala.“

gauč

gepard

gorila

legrace

tygr

F

F f

Jsem fotograf (2)

Filip právě fotí Fandu,
vyfintěnou sestru Vandu,
fousatého psíka Rafa...
Máme doma fotografa!

Filip už se celý potí,
na co přijde, to hned fotí:
„Fakt mám, Fando, obavu,
že nestihnu výstavu.“

farma

film

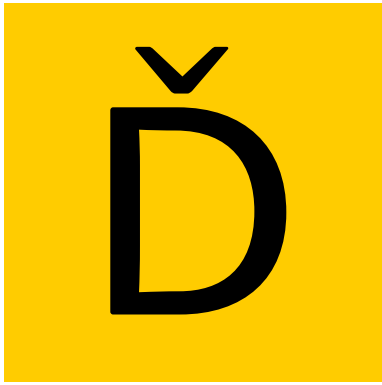
fotbal

harfa

kefír

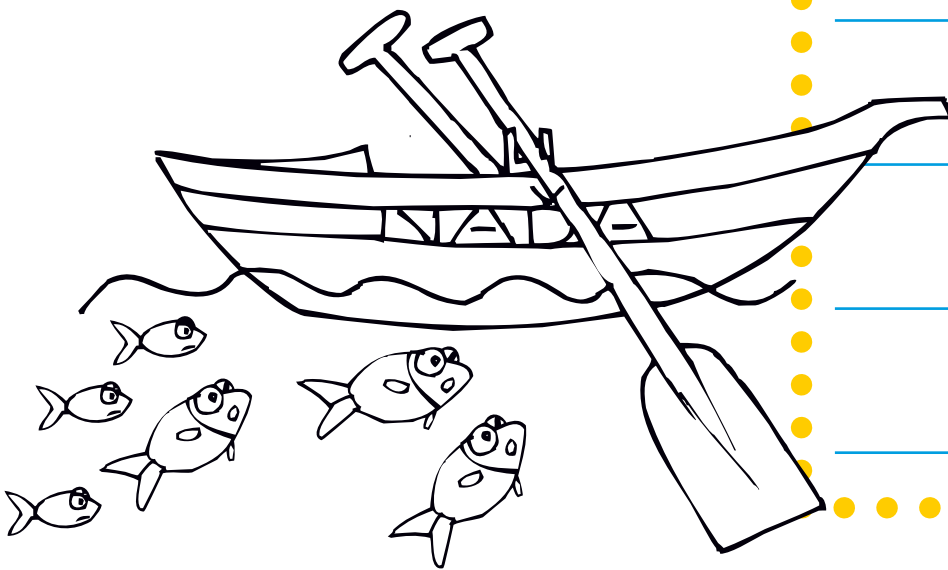
trefa

Aprílové přeháňky (1)

Vzbuď se, Láďo, se mnou pojď,
 teď uvidíš krásnou loď.
 Udiven čte nápis Láďa,
 mámy jméno – prostě Naďa.

dábel

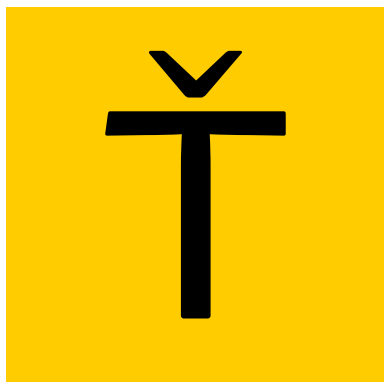
hlemýžď

jeď

lodka

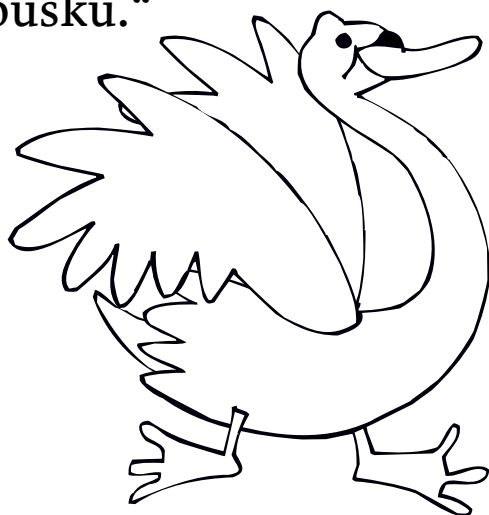
teď

zeď

Aprílové přeháňky (2)

Mlsná labuť čerí vodu:
 „Nespoléhám na náhodu.
 Buď jak buď, já mám chuť
 na laskominy pro labuť.
 Předvedu pár skvělých kousků,
 od lidí dostanu housku.“

déšť

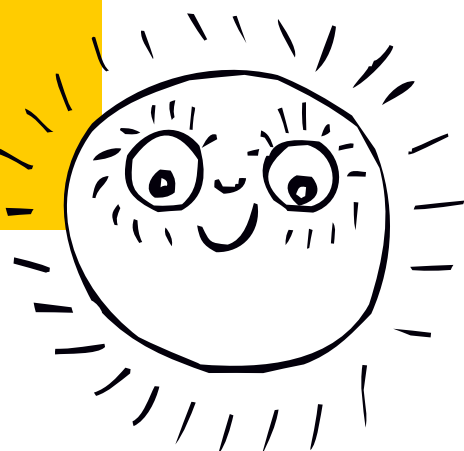
plášť

poušť

šťovík

ťapat

ťuk

Aprílové přeháňky (3)

Máňo, Soňo, Aničko,
probouzí se sluníčko,
ozářilo lesní tuňku,
pošimralo žabku Kuňku,
mrklo se na blízkou stráň,
kam chodí na trávu laň.

baňka

dlaň

tuleň

tuňák

sršeň

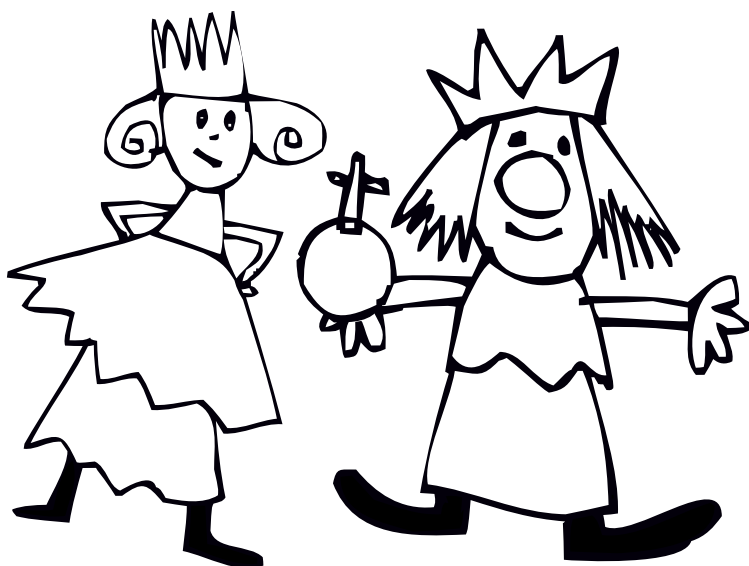
zeleň

di

Di di

Chodíme do divadla (1)

V divadle se Ládík diví:
 „Umějí ti herci divy.
 Lidi vůbec nepoznají,
 že to všechno jenom hrají.“

díra

divák

hadice

hrdina

rodina

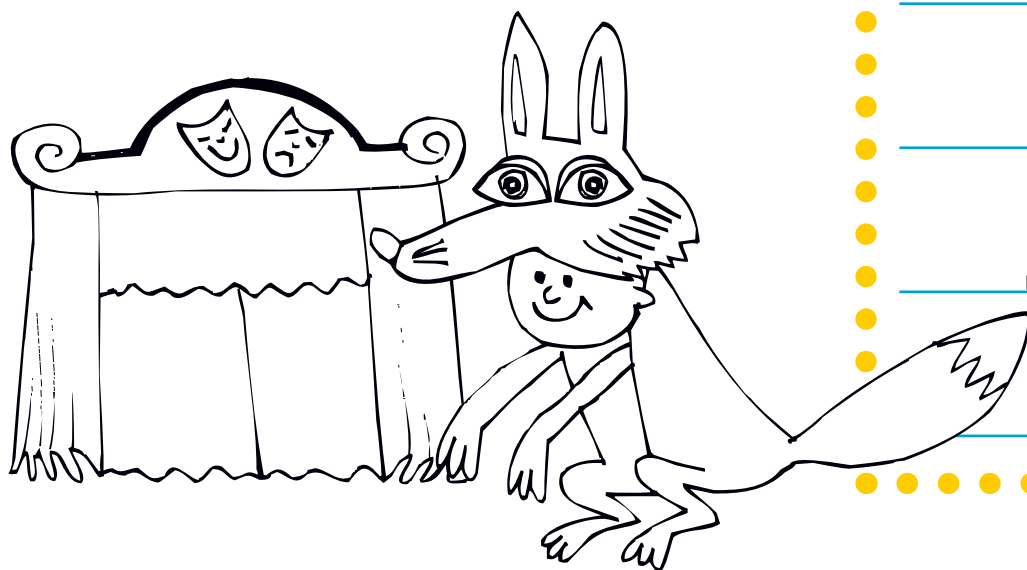
udice

ti

Ti ti

Chodíme do divadla (2)

Utište se, prosím, děti,
opona už vzhůru letí.
Na jevišti lištička
krade slípkám vajíčka.

botička

tetička

ticho

tikot

smetí

třetí

ni

Nini ni

Chodíme do divadla (3)

Nikoho se neboj, Jani,
 ani této bílé paní,
 ani čertů ničemných,
 co z nich všechny přejde smích.
 To tak herci skvěle hrají,
 kostýmy na sobě mají.

horník

koník

koniklec

lednice

ložnice

slanina

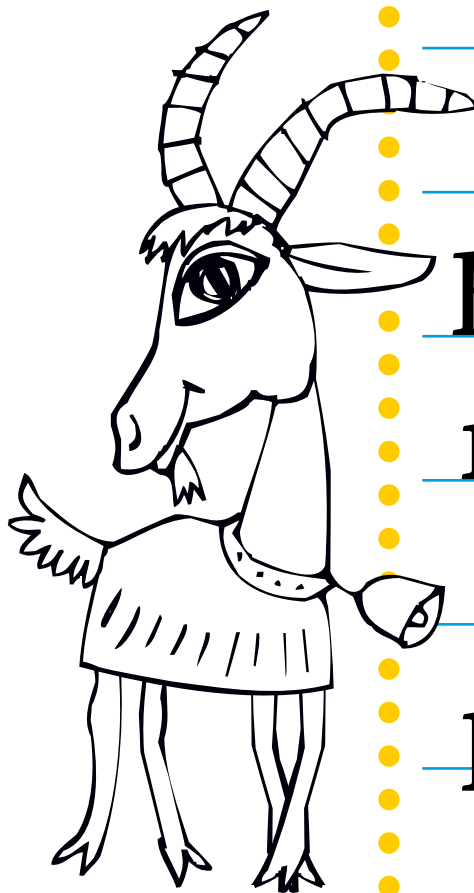
dě

Dě dě

Dědeček a babička (1)

Dědo, to je nadělení!
 Anděla ve chlívku není.
 Zlobí koza Anděla,
 kdoví, co zas udělá.
 Na zahradě v neděli
 pustila se do zelí.

děcko

děvče

hledět

mládě

oděv

pozdě

sedět

tě

Tětě

Dědeček a babička (2)

Na hřiště se Vojtěch těší,
 rozběh, odraz cestou řeší.
 Zvítězil dnes jenom těsně,
 příště provede skok přesně.

kotě

sítě

stěrka

šťěstí

tělo

těsto

útěk

ně

Ně ně

Dědeček a babička (3)

U babičky v cukrárně
 vypadá to náramně.
 Koukni, tamhle ve vitríně
 směje se mandlová dýně.
 A jak to tu krásně voní!
 Dej si špičku, pusť se do ní.
 Já prosím dort malinký
 a sněhové pusinky.

hnědý

něco

někdo

sáně

slůně

vrnět

vůně

bě

Běběbě

běhat

běžky

hrabě

hrábě

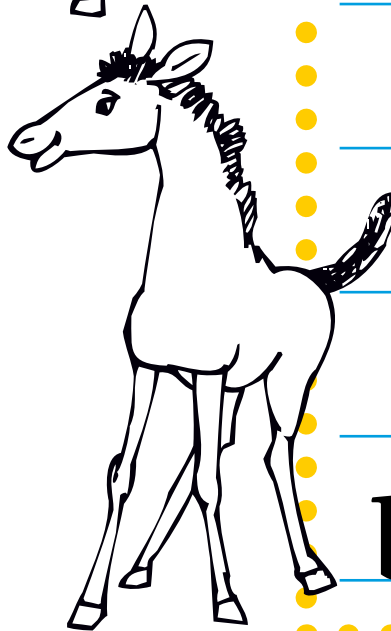
oběd

oběť

běloba

S třídou do pravěku (1)

Černé hříbě, druhé, třetí...
 Poběžte sem, milé děti.
 Bělouše tu také mají,
 právě všichni obědvají.

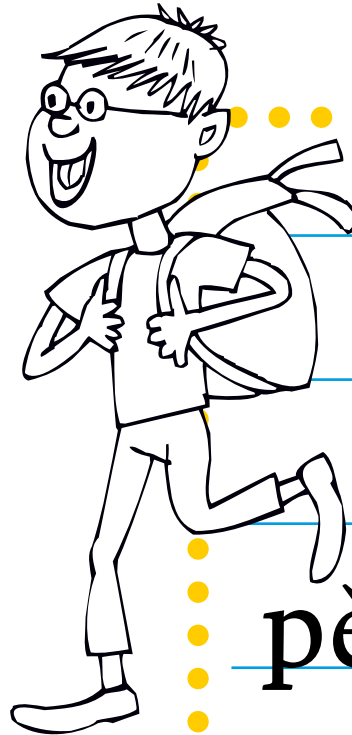
pě

Pě pě

S třídou do pravěku (2)

U pěšiny velice
 pěkně zpívá pěnice.
 Náhle zmlkne: „To je hluk!“
 Po pěšině spěchá kluk.
 „Ptáci, slyšte, on snad pěje!
 Tím zpěvem mě rozesměje!“

doupě

pěkný

pěna

pěnkava

pěst

trpět

vě

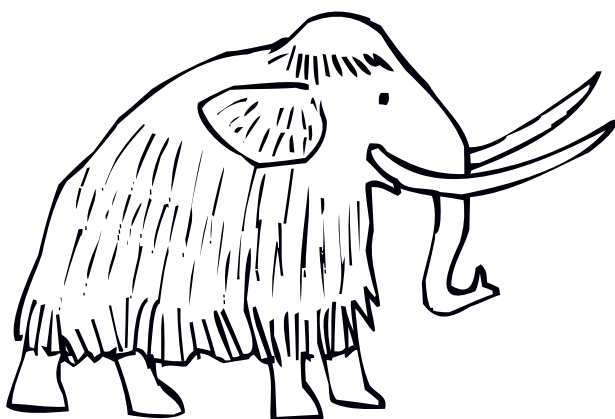
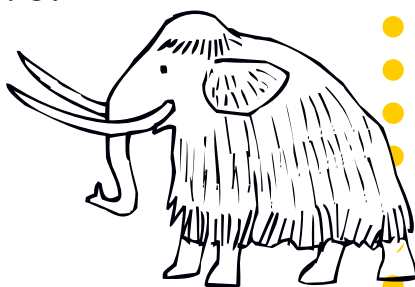
vě vě

S třídou do pravěku (3)

Skrýváme se s Květou právě
poblíž lesa v husté trávě.

Čekáme, že na tudy
ulovíme mamuty.

Nevěříte? Jasná věc,
mamuti vymřeli přec!

hvězda

květen

věnec

větev

svět

světlo

mě

Měmě

měřit

město

odměna

paměť

smělý

směr

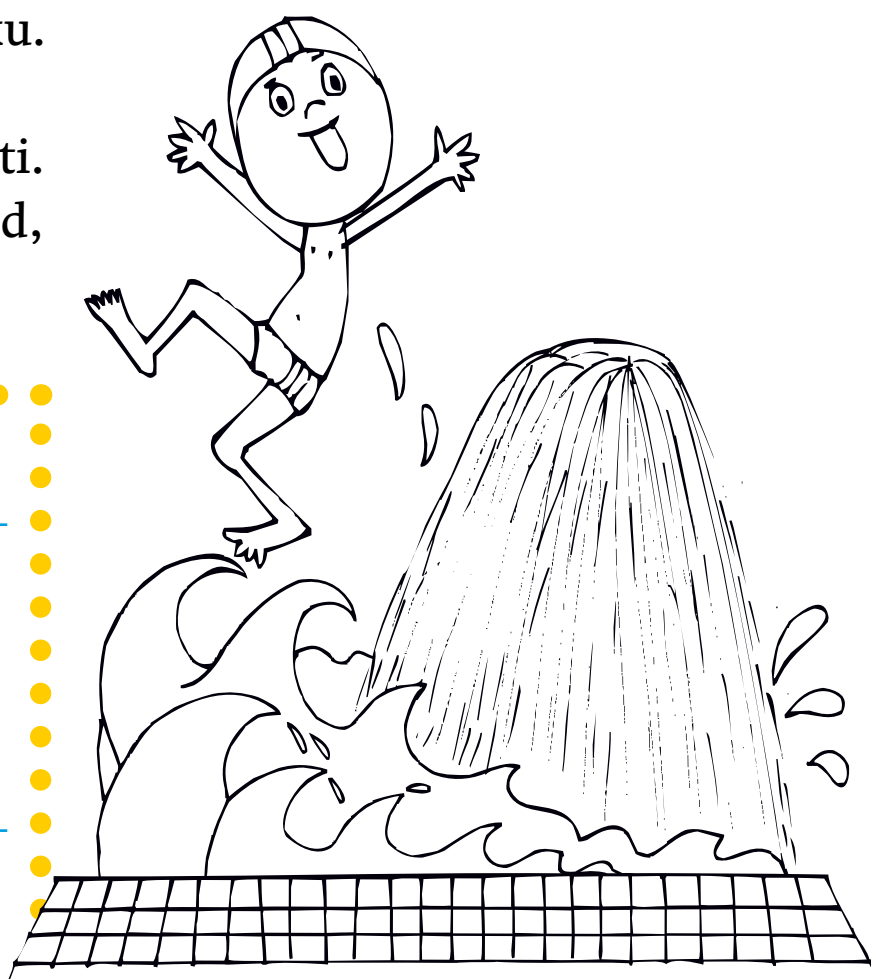
umělec

S třídou do pravěku (4)

Temným lesem tápe Běta,
 těsně za ní malá Květa:
 „Já se bojím, Běto, veď mě,
 nevidím, kam šlapu ve tmě.“
 Měsíc vyšel, Květo, hele,
 k táboru už dojdeme skvěle.“

Raduje se Quido z dárku,
lístek má do aquaparku.
Překonává vlnobití,
houpe se v rybářské síti.
Co má Quido nejvíc rád,
je tropický vodopád.

Québec

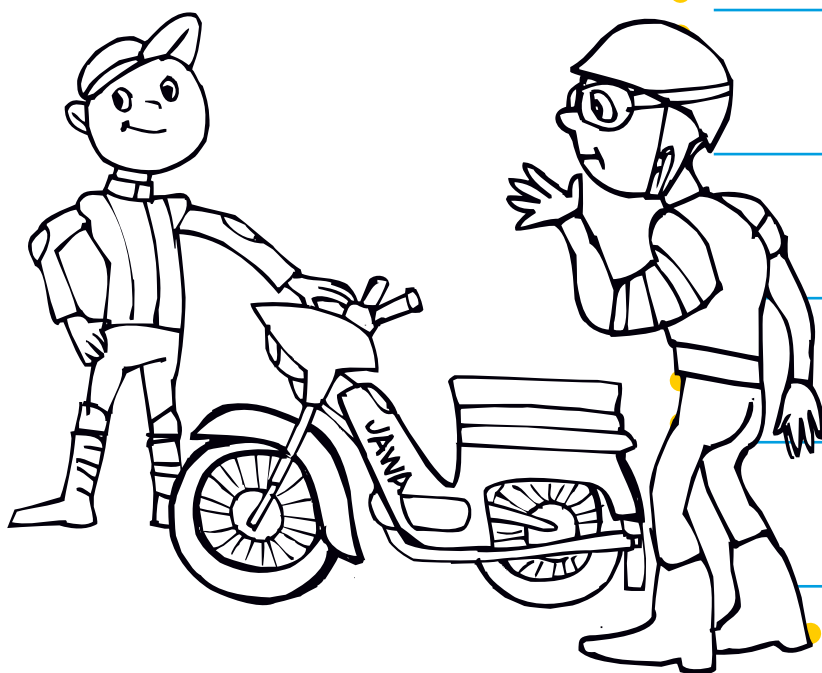
[čti: kebek] název
části Kanady i hlavního
města této oblasti

Queen

[čti: kvín] název
britské rockové
hudební skupiny

Walter má velikou sbírku,
na prohlídku pozval Jirku:
„Mám motorek plnou hlavu,
nejdřív ale zkusím Jawu.
A tady je Kawasaki,
na té budu jezdit taky.“

kiwi

twister [čti: tvistr]

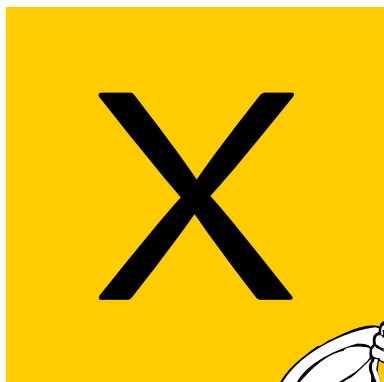
Waldemar

watt (fyzikální
jednotka)

web

western

wok (čínská
pánev)

Boxer Rex zoufale kňučí,
že saxofon stále skučí,
chrchlá, bručí, skřehotá.
Strýček Max se chichotá.
Na saxofon hraje rád
a Rex musí poslouchat.

fixy

text

Xaverov

Xénie

xylofon

zverimex